

OŞ DEVLET ÜNİVERSİTESİ / PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ

III. ULUSLARARASI SERAHSI SEMPOZYUMU

III. INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON AL-SARAKHSI

10-12 EKİM / OCTOBER 2025

SEMPOZYUM PROGRAMI

Симпозиумдун программасы

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI

TİKA

TURKISH
AIRLINES

TÜRKİYE
DIYANET VAKFI

MUSIAD
KYRGYZSTAN

ULUSLARARASI
SERAHSÎ
SEMPOZYUMU

SEMPOZYUM KURULLARI

SEMPOZYUM ONUR KURULU

Prof. Dr. M. Cevat AKŞİT / Gaye Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı

SEMPOZYUM BAŞKANI

Prof. Dr. Kozhobekov Kudaiberdi GAPARALIEVICH / Oş Devlet Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Mahmud GÜNGÖR / Pamukkale Üniversitesi Rektörü

DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Murteza BEDİR / İSAM Başkanı, 29 Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Osman MUTLUEL / Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı
Doç. Dr. Niyazali ARIPOV / Oş Devlet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı
Prof. Dr. Osman AYDINLI / Pamukkale Üniversitesi İslami İlimler Enstitüsü Müdürü
Doç. Dr. Harun ABACI / Pamukkale Üniversitesi İslami İlimler Enstitüsü Müdür Yrd.
Doç. Dr. Mahmut YAZICI / Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

SEKRETERYA

Sanjarbek TAJİBAEV / Oş Devlet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi
Furkan KAYA / Pamukkale Üniversitesi İslami İlimler Enstitüsü YL Mezun

İletişim:

serahsisempozyumu2025@gmail.com

BİLİM KURULU

- Prof. Dr. Abdullah ÇOLAK**, Hitit Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Abdullah KAHRAMAN, Kocaeli Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Abdulhamit BİRİŞİK, Marmara Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Abytov B.K., Oş Devlet Üniversitesi / Kırgızistan
Prof. Dr. Ahmet BOSTANCI, Sakarya Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Ayhan AK, Ondokuz Mayıs Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Dosay KENCETAY, Ahmet Yesevi Üniversitesi / Kazakistan
Prof. Dr. Galip YAVUZ, 29 Mayıs Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Hacı Mehmet GÜNAY, Sakarya Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Hayati YILMAZ, Sakarya Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Halit ÖZKAN, İstanbul Medeniyet Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. İbrahim KUTLUAY, Pamukkale Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. İsmail ŞİMŞEK, Pamukkale Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Kemal GÖZ, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Mehmet DİRİK, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Mahmut Erol KILIÇ, IRCICA / Türkiye
Prof. Dr. Mohamad Raafat MIKATI, Trablus Üniversitesi / Lübnan
Prof. Dr. Murteza BEDİR, İSAM Başkanı, 29 Mayıs Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Osman AYDINLI, Pamukkale Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Osman GÜMAN, Sakarya Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Saffet KÖSE, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Yunus APAYDIN, Erciyes Üniversitesi / Türkiye
Doç. Dr. Ahmet TOPAL, Hitit Üniversitesi / Türkiye
Doç. Dr. Ali CUSUBALİYEV, Oş Devlet Üniversitesi / Kırgızistan
Doç. Dr. Ali KURT, Pamukkale Üniversitesi / Türkiye
Doç. Dr. Agil ŞİRİNOV, Azerbaycan İlahiyat Enstitüsü / Azerbaycan

BİLİM KURULU

- Doç. Dr. Faruk GÜN**, Pamukkale Üniversitesi / Türkiye
Doç. Dr. Gencal ŞENYAYLA, Pamukkale Üniversitesi / Türkiye
Doç. Dr. Harun ABACI, Pamukkale Üniversitesi / Türkiye
Doç. Dr. Hüseyin OKUR, Kocaeli Üniversitesi / Türkiye
Doç. Dr. Mahmut YAZICI, Pamukkale Üniversitesi / Türkiye
Doç. Dr. Muhammet Sacit KURT, Ondokuz Mayıs Üniversitesi / Türkiye
Doç. Dr. Mustafa TÜRKAN, Pamukkale Üniversitesi / Türkiye
Doç. Dr. Niyazali ARIPOV, Oş Devlet Üniversitesi / Kırgızistan
Doç. Dr. Sefa ATİK, Pamukkale Üniversitesi / Türkiye
Doç. Dr. Zaylabidin ACIMAMATOV, Oş Devlet Üniversitesi / Kırgızistan
Dr. Öğr. Üyesi. Abdullah ÇAKIR, Hitit Üniversitesi / Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Abdurrahim BİLİK, Trakya Üniversitesi / Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Aiitmamat KARİEV, Kırgız-Türk Manas Üniversitesi / Kırgızistan
Dr. Asilbek ABDUGANIYEV, Oş Devlet Üniversitesi / Kırgızistan
Dr. Öğr. Üyesi Eyüp ÖZTÜRK, Kırklareli Üniversitesi / Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Bünyamin KORUCU, Pamukkale Üniversitesi / Türkiye
Dr. Haroon Sidat, Cardiff University and the Cambridge Muslim College / United Kingdom
Dr. Mansur ALI, Cardiff University / United Kingdom
Dr. Öğr. Üyesi Mürsel ETHEM, Pamukkale Üniversitesi / Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Necmettin ÖZTÜRK, Pamukkale Üniversitesi / Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Selman Zahid ÖZDEMİR, Bartın Üniversitesi / Türkiye
Dr. Sohail Hanif, Cambridge Muslim College – Chief Executive NZF / United Kingdom
Dr. Sotmurod PRIMOV, İmam Buhari Taşkent İslam Enstitüsü / Özbekistan

10 EKİM 2025 CUMA 14.30-15.15**AÇILIŞ****Kırgızistan ve Türkiye Milli Marşları
Kur'an-ı Kerim Tilaveti
Protokol Konuşmaları****SEMPOZYUM AÇILIŞ KONFERANSI**
10 EKİM 2025 CUMA 15.15-15.45**Debûsî'den Serahsî'ye Hukuk Düşüncesi ve Güncel Anlamı**
Prof. Dr. Murteza BEDİR, İSAM Başkanı-YÖK Üyesi / Türkiye**10 Ekim 2025 Cuma 16:00-17:00**
Özgen Salonu**OTURUM BAŞKANI****Doç. Dr. Niyazali ARIPOV**
Oş Devlet Üniversitesi / Kırgızistan**KONUŞMACI****Prof. Dr. Abytov B.K.,**
Oş Devlet Üniversitesi / Kırgızistan**Imam Serakhshi The Heritage of
Kyrgyzstan and Turkmenistan****KONUŞMACI****Doç. Dr. Gencal ŞENYAYLA**
Pamukkale Üniversitesi / Türkiye**Serahsî'nin Tanıklığı ve Kendi Dilinden
Yaşadığı Dönemin Siyasi, Sosyal ve
Kültürel Yapısı****KONUŞMACI****Prof. Dr. Dosay KENCETAY**
Ahmet Yesevi Üniversitesi / Kazakistan**Serahsî ve Yesevi Düşünce Sistemleri**

11 Ekim Cumartesi 08:30-08:45**Açılış ve Selamlama Konuşmaları****11 Ekim Cumartesi 08:45-10:00**
İmam Serahsî Salonu**I. OTURUM****OTURUM BAŞKANI****Prof. Dr. Abdullah Kahraman**
Marmara Üniversitesi / Türkiye**KONUŞMACI****Prof. Dr. Ayhan AK,**
Ondokuz Mayıs Üniversitesi / Türkiye**Hukukî Pozitivizmde Savunulan**
Hukuk Anlayışı ile Serahsî'nin Hukuk
Anlayışının Karşılaştırması**KONUŞMACI****Doç. Dr. Hüseyin OKUR,**
Kocaeli Üniversitesi / Türkiye**Serahsî'ye Göre Ehliyet: İslam**
Hukukunda Normatif Kapasite ve
Toplumsal Muhataplık**KONUŞMACI****Dr. Haroon SIDAT,**
Cardiff University and the Cambridge
Muslim College /
United Kingdom**Restorative Justice in Islam: Is Qisas**
a form of restorative justice? An
examination through Sarakhsi's
writings**KONUŞMACI****Dr. Mansur ALI,**
Cardiff University / United Kingdom**-Mining Sarakhsi's al-Uşûl and al**
Mabsûţ for a framework for modern
bioethics and medicine

11 Ekim Cumartesi 08:45-10:00
Mebcut Salonu

II. OTURUM

OTURUM BAŞKANI	Prof. Dr. Abdulhamit BİRİŞİK Marmara Üniversitesi / Türkiye
KONUŞMACI Prof. Dr. Galip YAVUZ, 29 Mayıs Üniversitesi / Türkiye	Serahsî'ye Göre Hurûfu'l-Meanî'nin Fıkha Yansıması
KONUŞMACI Dr. Öğr. Üyesi Bünyamin KORUCU, Pamukkale Üniversitesi / Türkiye	Serahsî'nin Fıkıh Metodunda Sözlük Anlamla İstidlâl
KONUŞMACI Doç. Dr. Harun ABACI, Pamukkale Üniversitesi / Türkiye	Serahsî'nin Kur'ân Âyetleriyle İstişhâd
KONUŞMACI Dr. Öğr. Üyesi Mürsel ETHEM, Pamukkale Üniversitesi / Türkiye	Lafzın Ötesinde Anlam: Serahsî'nin Hüküm İstinbatı Eksenli Kur'an Telakkisi ve Yorumu

11 Ekim Cumartesi 10:15-11:30
İmam Serahsî Salonu**III. OTURUM**

OTURUM BAŞKANI	Doç. Dr. Zaylabidin ACIMAMATOV OŞ Devlet Üniversitesi / Kırgızistan
KONUŞMACI Prof. Dr. Abdullah ÇOLAK - Dr. Öğr. Üyesi Abdullah ÇAKIR Hitit Üniversitesi / Türkiye	Serahsî Perspektifinden Hanefi Mezhebi Savaş Hükümleri Ekseninde Kitle İmha Silahlarını Kullanma İmkânı (Serahsî Örneği)
KONUŞMACI Ömer DURAN, Türkiye	İmam Serahsî ve Devletler Hukuku
KONUŞMACI Dr. Sohail HANIF, Cambridge Muslim College – Chief Executive NZF / United Kingdom	The Jurist’s Code of Service: A Study of al-Sarakhsî’s Sharḥ Kitâb al-Ḥiyâl
KONUŞMACI Doç. Dr. Muhammet Sacit KURT, Ondokuz Mayıs Üniversitesi / Türkiye	İmamların Bir Güneşinden Bir Diğer Güneşine Aktarılan Kitap: Halvanî’nin Serahsî’ye İmla Yoluyla Yazdırdığı Fiten Kitabı “Meclis fî Sıfâtî Eşrâtî’s- Sa’a ve Mukâmeti’l-Kiyâme”

11 Ekim Cumartesi 10:15-11:30
Mebhut Salonu

IV. Oturum

OTURUM BAŞKANI	Prof. Dr. Abdüsselam ARI İstanbul Üniversitesi / Türkiye
KONUŞMACI Doktorant Abdurrahman GÖREN, Cardiff University / United Kingdom	Judicial Ethics in Serahsî's Adab al-Qādî: Reflections within National and International Legal Contexts
KONUŞMACI Doktorant Furkan KAYA, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi / Türkiye	Türkiye'de Serahsî Çalışmaları
KONUŞMACI Daniyar MINBAEV, Pamukkale Üniversitesi İslami İlimler Enstitüsü / Türkiye	Serahsî'nin el-Mebhut Adlı Eserindeki Boşanma Hukuku ve Kırgız Cumhuriyeti Aile Kanunu'nun Mukayesesi
KONUŞMACI Nazayım ZULPUKAAR KYZY, Pamukkale Üniversitesi İslami İlimler Enstitüsü / Türkiye	Türkistan Coğrafyasının İslamlaşma Sürecinde Bir Hanefî Fakih Olarak Serahsî'nin Rolü ve Katkısı" (Dinler Tarihi Perspektifinden Bir İnceleme)

11 Ekim Cumartesi 11:45-12:50
İmam Serahsî Salonu

V. Oturum

OTURUM BAŞKANI	Prof. Dr. Osman MUTLUEL Pamukkale Üniversitesi / Türkiye
KONUŞMACI Prof. Dr. Hayati YILMAZ, Sakarya Üniversitesi / Türkiye	Serahsî'ye Göre Vahiy-Sünnet İlişkisi
KONUŞMACI Prof. Dr. İsmail ŞİMŞEK, Pamukkale Üniversitesi / Türkiye	İmam Serahsi Düşüncesinde Akıl- Kalp-İman İlişkisi Bağlamında İnancın Rasyonelliği
KONUŞMACI Dr. Öğr. Üyesi Selman Zahid ÖZDEMİR - Sinanettin Arif ÖZDEMİR, Uluslararası İslami İlimler Üniversitesi / Ürdün	Hanefî Fıkıh Usûlünde Kelâmî Konuların İzleri: Serahsî Örneği
KONUŞMACI Yrd. Doç. Dr. Aitmammat KARIEV, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi / Kırgızistan	İmam Serahsî'nin Örf Merkezli Dinî Kimlik Meselesi ve Türk Dünyası

11 Ekim Cumartesi 11:45-12:50
Mebhut Salonu

VI. Oturum

OTURUM BAŞKANI	Doç. Dr. Samagan MYRZAIBRAIMOV Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi / Kırgızistan
KONUŞMACI Doktorant Feyza GÖREN, Cardiff University / United Kingdom	al-Sarakhsî's Approach to Narrators- and Transmission Chains
KONUŞMACI Busalikha URAIM KYZY, Pamukkale Üniversitesi İslami İlimler Enstitüsü / Türkiye	Serahsî'nin Mürted Hakkındaki Görüşlerinin Kelamî Tahlili
KONUŞMACI Sümeyra GÜNGÜR, Pamukkale Üniversitesi İslami İlimler Enstitüsü / Türkiye	Serahsî'nin el-Mebhut'unda Zühd Merkezli Hadislerle Fıkî Hükümleri Temellendirmesi: Tasavvufî Bir Okuma
KONUŞMACI Hazal BİLEN, Pamukkale Üniversitesi İslami İlimler Enstitüsü / Türkiye	Hanefî Fakihî Serahsî'nin (483-1090) Ahkâm Âyetlerine Dair Yaptığı Yorumların Âlûsî'nin Tefsirine Yansımaları

11 Ekim Cumartesi 14:30-16:00
İmam Serahsî Salonu

VII. Oturum

OTURUM BAŞKANI

Prof. Dr. Yunus Apaydın
Erciyes Üniversitesi / Türkiye

KONUŞMACI

Prof. Dr. Mehmet DİRİK,
İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi / Türkiye

**Serahsî'nin el-Mebsût'unun Nikah
Bölümündeki İstihsan Uygulamaları: Bir
Yöntem Analizi**

KONUŞMACI

Dr. Öğr. Üyesi Eyüp ÖZTÜRK,
Kırklareli Üniversitesi / Türkiye

**Hanefî Mezhebinde Hükümlerin
Hafifletilmesi Olgusu (Serahsî'nin el-
Mebsût Adlı Eseri Özelinde)**

KONUŞMACI

Dr. Sotmurod PRIMOV,
İmam Buhari Taşkent İslam Enstitüsü /
Özbekistan

**Şemsu'l-Eimme es-Serahsî'nin "el-
Mebsût" adlı eserinde Fıkî Meseleleri
Ele Alma Üslubu**

KONUŞMACI

Aisuluu ADYLBEK KYZY,
Oş Devlet Üniversitesi / Kırgızistan

**İmam Serahsî'nin el-Mebsut Adlı
Eserindeki Nikah Akdi ile Kırgız
Cumhuriyeti Aile Kanunu'nun
Karşılaştırmalı Analizi**

KONUŞMACI

**Doç. Dr. Mustafa TÜRKAN -
Doç. Dr. Ali KURT,**
Pamukkale Üniversitesi / Türkiye

**Fıkıh ve Matematik Arasında:
Serahsî'nin "Vasiyetlerin Hesaplanması"
Modelinde Aritmetik Yöntemler**

11 Ekim Cumartesi 14:30-16:00
Mebcut Salonu

VIII. Oturum

OTURUM BAŞKANI

Prof. Dr. Abdurrahman ÖZDEMİR
Fatih Sultan Mehmet Vakıf
Üniversitesi / Türkiye

KONUŞMACI

Prof. Dr. Kemal GÖZ,
Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi / Türkiye

**Mebcut Bağlamında Ahlaki Erdemlere
Bakış: Adalet**

KONUŞMACI

Prof. Dr. İbrahim KUTLUAY,
Pamukkale Üniversitesi / Türkiye

**Batı Akademyasında Şemsü'l-Eimme
Serahsî'nin Hukuk Felsefesi ve Usûl-i
Fıkhî Hakkında Değerlendirmeler ve Ona
Dair Çalışmalar**

KONUŞMACI

Dr. Hacı Mustafa TORUN,
Gaye Vakfı / Türkiye

**Serahsî'nin Fıkhî Tercihlerinin Sonraki
Hanefî Literatürü Üzerindeki Etkisine
Dair Bir İnceleme**

KONUŞMACI

Doç. Dr. Mahmut YAZICI,
Pamukkale Üniversitesi / Türkiye

**Serahsî'nin el-Mebcut'ta Zikrettiği
Hadisler ve Bunların Yer Aldığı
Kaynaklar Üzerine İstatistiksel Bir
İnceleme**

KONUŞMACI

Sanzharbek TAZHIBAEV,
Oş Devlet Üniversitesi / Kırgızistan

**Kırgız Cumhuriyeti Medeni Kanunu ile
İmam Serahsî'nin el-Mebcûd Adlı
Eserindeki Miras Hukuku Hükümlerinin
Karşılaştırmalı Analizi**

DEĞERLENDİRME OTURUMU
11 Ekim Cumartesi 16:15-17:15

ULUSLARARASI
SERAHSÎ
SEMPOZYUMU

+90 258 296 20 00

pau.edu.tr

/pauedutr

@pauedutr

@pauedutr